

תגובות

תגובה לרב-שיח: דמותו של שמשון
יוסף וולק (ירושלים, ב' דר"ח אייר תשנ"א — 15.4.91)

למר מרדכי קורן שלום רב
כל הכבוד להוצאת הביטאון החדש "דרך אפרתה", שקיבלתי לפני כמה ימים, עצם בחירת הנושאים ומציגיהם מעידה על טיב הספר.

אותי עניין מן הרגע הראשון הדיון על דמותו של שמשון, והרי כמה תגובות ספונטניות שאני מבקש להביא לידיעתך, בלי הכנה מוקדמת וכלי התעמקות בפרטי הפרשה.

(1) כאשר השמעתי פעם לפני נחמה ליכוביץ את שירה של רחל השוללת את הגאולה אם היא תבוא ע"י מצורעים (ע"פ: מלכים ב' 7), השיבה לי שהקב"ה בוחר לפעמים גם ב"מצורעים" כדי להושיע את ישראל, ועל כן היא איננה מקבלת את דברי המשוררת. שמעתי, הבנתי, אך לא שוכנעתי!

(2) בספרו "ראובני שר היהודים" מתמודד הסופר מקס ברוד עם הבעיה של "מצוה הבאה בעבירה" (תוך הסתמכות על מגילת אסתר), ואין ספק שבעיה זו העסיקה אותו מאד, ובעיקר ביחס לדרכה המדינית של התנועה הציונית.

(3) ניסיתי לשוא? — להעמיד מורים דתיים על כך שיהודי שומר מצוות לא יכול היה, מטעמים מוסריים, להעלות על הדעת שפלוני — דמות מפורסמת בעבר הקרוב, שלא כאן המקום להזכירה, ישמש ראש ממשלה אע"פ שבוודאי ובוודאי הושיע את ישראל בעבר, והוכיח יכולת שיפוט מפוכחת בעניינים רבים, וכל כך למה? משום שנהג שלא כיאות בעניינים שבינו לבינה, והפגין זלזול בכמה חוקי מדינה, ובערכי מוסד מקובלים.

(4) היא הנותנת בשבילי! התנ"ך — הוא בעיני בראש ובראשונה ספר מחנך, שמתוכו עלי לדלות דמויות כדוגמאות להזדהות. אין זה מקרה בעיני ש'בוטינסקי בחר בשמשון כגיבור לאחד מספריו, וכיוון שאינני רוצה שחניכיי ותלמידיי יתייחסו אליו כאל אדם שיש לחקתו, אפילו תוך הסתמכות על הסיוע, כביכול, שזכה מאת הקב"ה. אינני מחשיב בראש ובראשונה את הגישה ההסטורית, הארכיאולוגית או הספרותית, אלא מעדיף את דברי פרשנינו המוסכמים ואת דברי חז"ל שלא נרתעו לדון את שמשון לכף חובה ע"ס גישתם הערכית!

אינני בטוח אם הצלחתי להביע — ללא הכנה מספקת, את מחשבותי עם קריאת הדיון המענין והמקורי, אך תקותי שאתה לפחות תבין לרוחי.

ושוב: יישר כוחך על היוזמה שגילית גם הפעם, בברכת חברים ובתודה לכל החברים והחברות שהשתתפו בחוברת.

שלך,
יוסף וולק